

Declaració ambiental

Gener-Desembre

2022

MUSEU
VIDA RURAL
L'ESPLUGA DE FRANCOLÍ

FUNDACIÓ////**CARULLA**

Benvinguts al Museu de la Vida Rural de la Fundació Carulla

El [Museu de la Vida Rural](#) (MVR) és un centre cultural de prop de 7.590 m² dedicat a la preservació de la memòria del món rural, a la generació de coneixement i a la promoció del debat i la reflexió entorn de la sostenibilitat de la societat i del planeta davant els reptes actuals i de futur.

Ubicat a l'Espluga de Francolí, a la Conca de Barberà, el Museu va ser creat l'any 1988 per iniciativa de Lluís Carulla i Canals. En l'actualitat, disposa d'una extensa col·lecció permanent distribuïda en diverses seccions instal·lades museogràficament per recórrer a través del temps i fins a l'actualitat la història i el coneixement del món rural català i mediterrani. Actua com a centre cultural i educatiu, amb una àmplia programació de propostes que combinen l'anàlisi, el debat, el gaudi, l'experimentació i la reflexió com exposicions temporals, programes d'activitats i serveis museístics. Disposa d'un hort i jardí que ocupen un espai central de l'equipament, connectant passat, present i futur a través de l'ecologia i l'etnobotànica. Des del 2021 s'ha posat en funcionament una guingueta que fa un servei bàsic de bar/cafetera, sense cuina.

El Museu de la Vida Rural és un dels museus etnològics de referència de Catalunya i té l'objectiu estratègic d'educar culturalment per la sostenibilitat a través de l'efecte transformador de la cultura i l'educació, des de l'òptica del món rural i amb una mirada posada en el passat.

Codi CNAE (Classificació Nacional d'Activitats Econòmiques): 9102. Activitats de biblioteques, arxius, museus i altres activitats culturals.

Activitats de l'MVR

- Restauració i conservació dels objectes de la col·lecció
- Serveis d'atenció al públic
- Activitats i serveis educatius
- Organització d'activitats culturals
- Producció d'exposicions temporals
- Comunicació externa
- Gestió administrativa i documental
- Manteniment de les instal·lacions
- Botiga d'artesanies i producte local
- Servei bàsic de bar/cafeteria

Per conèixer-nos millor, consulta la nostra [darrera memòria d'activitats](#).

Imaginem futurs més sostenibles a través de l'educació i la cultura.

Promovem el coneixement, el debat i la reflexió sobre el present i el futur amb una mirada posada al passat.

Promovem el consum responsable, ecològic i de proximitat i l'impulsem a través de la botiga i de la guingueta del Museu requerint als nostres proveïdors el compliment dels nostres criteris de compra verda.

Principals grups d'interès

- Fundació Carulla
- Treballadors i treballadores
- Veïnat
- Administracions públiques
- Persones usuàries del Museu
- Proveïdors de serveis
- Entitats privades ambientals, culturals i socials
- Mitjans de comunicació
- Altres *partners* del territori, nacionals i internacionals

Política i sistema de governança de la gestió ambiental

L'MVR, donat l'evident vincle que existeix entre la vida rural i la sostenibilitat, ja havia dut a terme en el passat diverses actuacions orientades a reduir el seu impacte ambiental. Tot i així, va ser l'any 2019 quan va decidir iniciar un projecte per definir el seu camí cap a la sostenibilitat i, per fer-ho, va optar per implantar un **sistema de gestió ambiental**, és a dir, una manera concreta de treballar en la qual, a partir del context de l'organització, es planifiquen les accions, es duen a terme i, posteriorment, s'avaluen els resultats amb l'objectiu d'aprendre per continuar millorant. Aquesta manera de treballar fa que s'incorpori la sostenibilitat de forma sistemàtica en tots els processos i activitats de l'MVR i a tots els nivells, tant estratègic com operatiu.

L'eina escollida és el sistema d'ecogestió i auditoria mediambiental de la Unió Europea o "EMAS".

El compromís a partir del qual s'inicia tota la gestió ambiental de l'MVR és la [Política ambiental](#) aprovada el 10 de gener de 2020. És aquí on definim on volem arribar.

A partir d'aquesta política, es duu a terme una anàlisi i avaluació dels aspectes ambientals de l'activitat i es defineixen uns objectius i actuacions concretes que ens permeten reduir l'impacte de la nostra activitat i contribuir a una societat més respectuosa amb l'entorn.

Abast de la gestió ambiental

El sistema de gestió ambiental s'aplica a totes les instal·lacions del Museu actualment actives (edifici nou, edifici antic, edifici annex, Cal Gustus, hort i jardí, guingueta, sala de reserva, aparcament a cel obert i espai per a reserva d'objectes de grans dimensions) i a totes les activitats que s'hi desenvolupen. Aquest diagrama representa el cicle de vida dels nostres serveis i activitats.

A l'MVR la gestió ambiental és cosa de tothom

L'equip del Museu està format per 12 persones, estem organitzades per àrees de treball i ens complementem entre totes i tots. Cadascú de nosaltres contribueix a la gestió ambiental des de la seva àrea de treball i participem activament fent propostes de millora i treballant per assolir els objectius que ens anem marcant. Donades les dimensions de la nostra organització, els fluxos de comunicació són molt directes i aprofitem les relacions diàries per coordinar-nos.

La direcció és qui porta els aspectes més estratègics de la gestió ambiental amb una visió participada en què es tenen en compte les directrius de la Fundació Carulla i les necessitats i expectatives de les parts interessades. La resta de l'equip tenim tasques i responsabilitats relacionades amb l'àmbit d'actuació propi de la nostra àrea.

Gemma Carbó

Direcció

Montse Cabal

Administració i documentació

Albert Carreras

Acció cultural

Roser Servalls

Acció educativa

Roger Òdena

Comunicació i màrqueting

Rosa-Maria Pla

Recursos i nous projectes

Joan Roca

Manteniment

Jackeline Campo

Neteja

Marina Freixes

Recursos i nous projectes

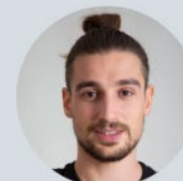
Xavier Gili

Atenció al públic

Laura Magrinyà

Restauració

Albert Grinyó

Comunicació

Els nostres aspectes ambientals

L'activitat del Museu, la seva gestió i el desenvolupament de les tasques necessàries per oferir els seus serveis implica el consum de determinats recursos i la generació d'emissions.

ASPECTES AMBIENTALS:

Ús del sòl
Consum d'electricitat
Consum de gasoil
Consum d'aigua
Consum de productes químics
Consum de tòner
Consum de paper
Emissions de gasos a l'atmosfera
Abocament d'aigües residuals
Residus no perillosos
Residus perillosos
Presència de materials amb fibres d'amiant
Presència de gasos refrigerants
Aspectes lligats al disseny i final de vida
Aspectes relacionats amb tercers
Agents de canvi

IMPACTES AMBIENTALS NEGATIUS:

Impacte sobre la biodiversitat
Impacte sobre la salut humana
Utilització de recursos limitats / no renovables
Contribució al canvi climàtic
Afectació a la qualitat de l'aire
Afectació dels recursos hídrics
Consum de recursos per a la gestió dels residus
Pèrdua de funcions naturals per part del sòl
Danys a la capa d'ozó

IMPACTES AMBIENTALS POSITIU:

Contribució a la promoció de l'energia renovable
Utilització de recursos renovables i reciclats
Incidència en la nostra cadena de valor
Educació i sensibilització cap a una societat més sostenible

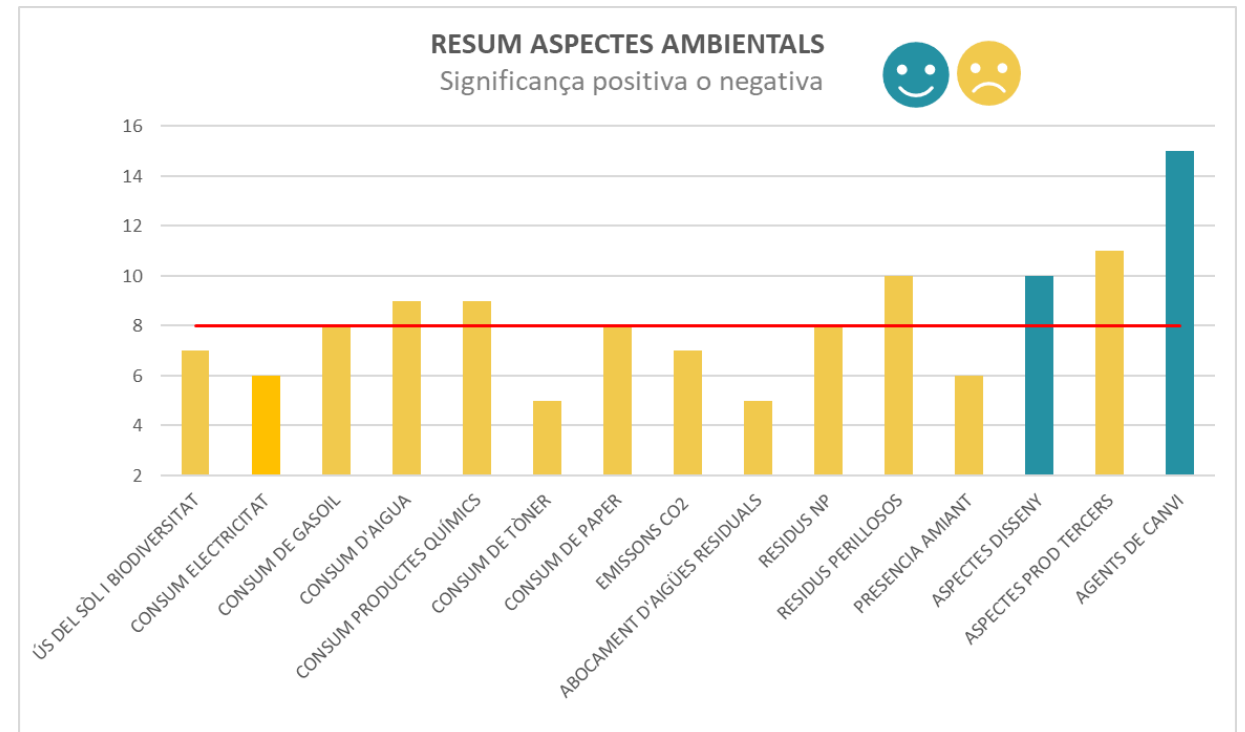
POSSIBLES SITUACIONS D'EMERGÈNCIA:

Incendi, fuites de gasos refrigerants, fuites d'aigua, vessament accidental de productes químics o fuites d'oli o combustible per part de vehicles propis o dels visitants

Els nostres aspectes ambientals

Periòdicament fem una avaluació dels aspectes ambientals per tal d'identificar aquells que són significatius. Aquesta avaluació es realitza per a totes les activitats i serveis que es duen a terme a les instal·lacions del Museu tenint en compte les situacions normals i anormals de funcionament, com també les possibles situacions d'emergència. La nostra metodologia d'avaluació inclou criteris relacionats amb el volum, la quantitat o la freqüència d'un determinat aspecte, la perillositat o l'impacte que genera en el medi ambient, la nostra capacitat de millora, el compliment legal o d'altres requisits i el punt de vista de les parts interessades. Per a alguns aspectes en concret, es consideren criteris específics com el control o la capacitat d'incidència que exercim sobre determinades activitats o actors o l'acompliment ambiental dels serveis.

En el següent gràfic s'hi representen els aspectes ambientals que han resultat significatius en la darrera avaluació (aquells per sobre de la línia vermella).

Els nostres aspectes ambientals significatius amb efectes **negatius**

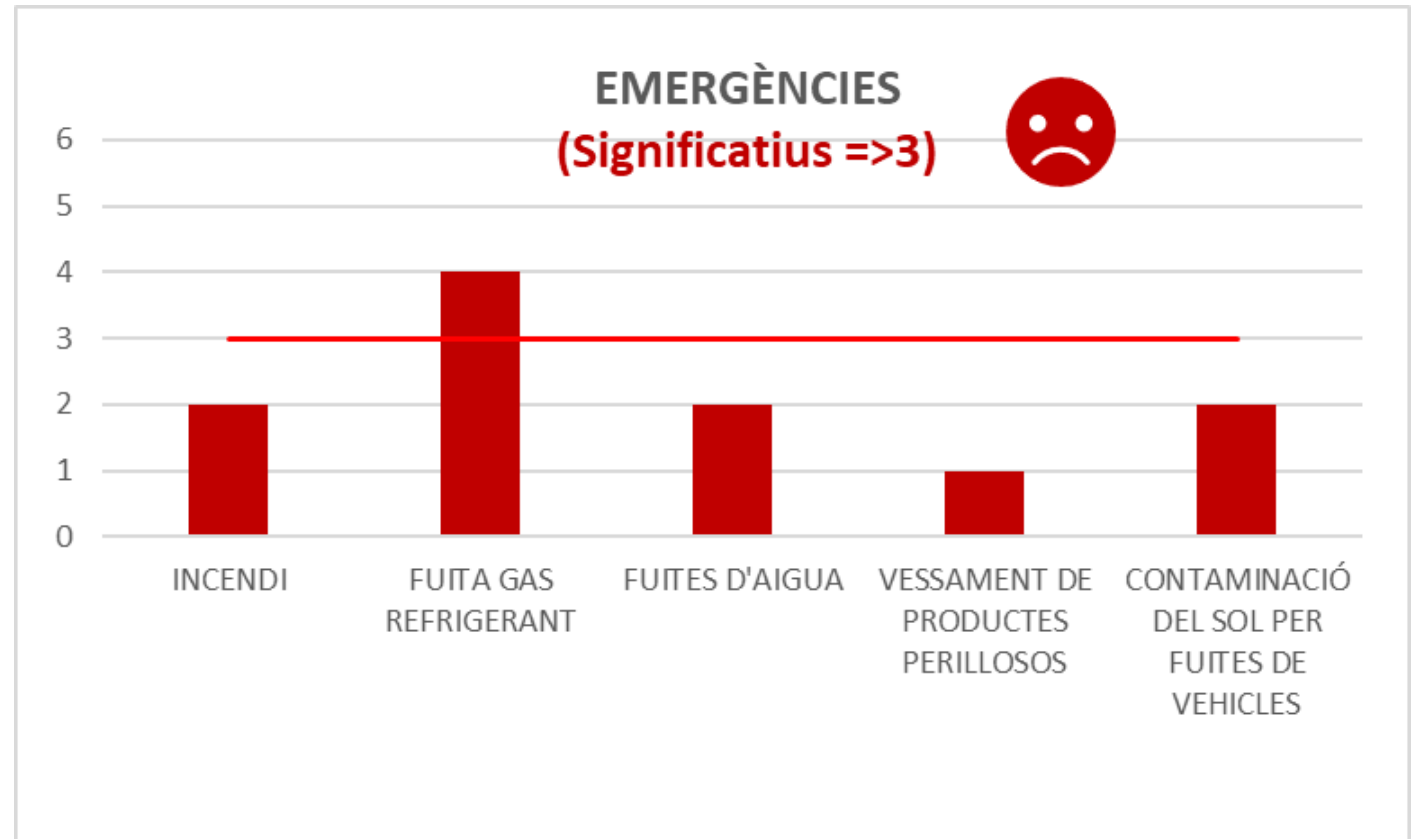
- **El consum d'aigua**, aquest any, degut a la sequera extraordinària que ha patit l'Espluga, s'ha hagut d'utilitzar aigua de xarxa per a regar l'hort i el jardí del Museu.
- **El consum de productes químics**, tot i que el seu valor ha disminuït respecte el 2021, el fet que el Museu s'hagi de netejar diàriament, i que s'està pendent de fer ordre i neteja del productes utilitzats en restauració i manteniment, aquest segueix sent un aspecte negatiu significatiu.
- **La generació de residus perillosos**, aquest any s'ha fet la instal·lació elèctrica nova a la sala de reserva i tots els fluorescents existents s'han canviat a sistema LED, així doncs, tot i que ha disminuït la generació de piles com a residu, ha augmentat la significança negativa d'aquest aspecte.
- **Aspectes relacionats amb tercers**, vinculats als serveis de càtering i manteniment subcontractats a empreses externes que generen un impacte en el consum de recursos i la generació de residus. Estem pendent d'informar-los i involucrar-los molt més en el nostre sistema EMAS.

Els nostres aspectes ambientals significatius amb efectes **positius**

- El disseny, en què es destaca la incorporació de criteris ambientals en les exposicions i en l'elaboració i difusió del material divulgatiu. Aquesta manera de fer, més enllà de minimitzar els aspectes ambientals, contribueix a no generar-ne l'impacte associat i serveix com a exemple per a d'altres parts interessades.
- L'actuació del Museu com a “agent de canvi”. L'activitat del Museu en si mateixa està centrada en l'educació cultural per la sostenibilitat. El Museu vol esdevenir un projecte cultural de referència que posi en evidència el paper de la cultura com a eina de transformació social. Tota la seva acció ha de contribuir de forma positiva a fer-ne un agent de canvi en la societat en general, i de forma particular en les seves parts interessades.

Els nostres aspectes ambientals en situació d'emergència

En relació amb les situacions d'emergència potencial i tal com mostra el següent gràfic, hem de considerar negatiu l'aspecte relacionat amb les fuites de gas refrigerant, degut a la reparació que s'ha fet en un dels aires condicionats de l'edifici nou.

Objectius i fites ambientals

Objectiu	Vincle amb els ODS	Accions	Indicador	Seguiment
Incrementar l'accés i participació al Museu i a les seves activitats	 <p>10 REDUCCIÓ DE LES DESIGUALTATS</p>	<p>50% descompte escoles alta complexitat en una activitat anual</p> <p>Pla Educatiu d'Entorn - Projecte Eines i Nilak</p> <p>Campanya grups apropa cultura</p>	<p>Percentatge escoles alta complexitat amb relació al total usuaris: 22%. Nombre total de beneficiaris finals: 937</p> <p>Procés participatiu escoles i entitats en ambdós projectes. Aliances institucionals establertes.</p> <p>Campanya activació llançada. Ens demanen que presentem el projecte de JMS a la jornada anual d'Apropa Cultura a Barcelona i a Tarragona.</p>	<p>Assolit</p>

Objectius i fites ambientals

Objectiu	Vincle amb els ODS	Accions	Indicador	Seguiment
<p>Reduir impacte ambiental de l'MVR</p> <p>Incrementar l'eficiència energètica i reduir el consum en un 10% respecte a l'exercici anterior</p> <p>Reduir en un 5% la producció de residus respecte a les dades de 2020</p>	 	<p>Marató estalvi energètic</p> <p>Substitució de piles per piles recarregables</p> <p>Instal·lació de plaques fotovoltaïques sala reserva</p> <p>Racionalitzar desplaçaments</p>	<p>Finalitzada Marató, i acollida presentació projecte a totes les escoles de la ZER Conca</p> <p>La reducció del consum energètic del 2022 respecte al 2021 ha estat del 2% en valor absolut, i del 26% relatiu als visitants. Tanmateix si traiem el consum de dièsel, les xifres disminueixen fins al 26 i 36%, respectivament.</p> <p>Pel que fa a la generació de residus, els No perillosos han augmentat, per visitant un 23%, degut a la neteja que s'està fent de la sala de reserva, mentre que els perillosos han disminuït un 89%, degut que l'any passat vam substituir l'amiant de la teulada de la reserva.</p>	<p>Assolit parcialment</p>

Objectius i fites ambientals

Objectiu	Vincle amb els ODS	Accions	Indicador	Seguiment
Reduir el consum d'aigua		Marató estalvi energètic	<p>Aquest objectiu no s'ha pogut assolir degut a la sequera. S'ha hagut de regar amb aigua de xarxa, a part de l'augment de les visites i les fuites que s'han produït.</p> <p>L'augment del consum d'aigua respecte el 2021, ha estat del 122% en valor absolut, i del 68%, relatiu als visitants.</p>	<p>No assolit</p>

Objectius i fites ambientals

Objectiu	Vincle amb els ODS	Accions	Indicador	Seguiment
<p>Reduir impacte ambiental de les compres de material de l'MVR</p>	 <p>12 CONSUM I PRODUCCIÓ RESPONSABLES</p>	<p>Incloure criteris ambientals en la compra de productes del museu.</p> <p>Nous productes guingueta</p> <p>Nous productes botiga</p>	<p>Queda pendent de fer conèixer els criteris de compra sostenible a tots els nostres proveïdors.</p> <p>S'incorporen a la guingueta, productes que, per una banda, respectin el medi ambient i d'altra banda, siguin de la màxima proximitat possible.</p> <p>S'han inclòs 32 productes ECO nous a la botiga. La remodelació de la botiga la fa més sostenible: fem servir peces de la reserva com a mobiliari, marxandatge produït per proveïdors sostenibles i hem millorat l'oferta d'artesanies.</p>	<p>Assolit parcialment</p>

Objectius i fites ambientals

Objectiu	Vincle amb els ODS	Accions	Indicador	Seguiment
Educar culturalment per la sostenibilitat		<p>Posar pantalla a recepció amb dades i objectius de l'EMAS</p> <p>Afegir llegenda i logo EMAS a comunicació exposicions</p> <p>Incrementar en un 5% la participació en activitats educatives</p>	<p>Aquesta acció ha quedat pendent pel 2023.</p> <p>Es va incloure a la llegenda que l'exposició s'havia realitzat amb criteris mediambientals.</p> <p>El número d'usos que han tingut les activitats educatives aquest 2022 ha estat de 6.737, un augment del 35%, respecte els 4.976 del 2021.</p>	<p>Assolit parcialment</p>

Objectius i fites ambientals

Objectiu	Vincle amb els ODS	Accions	Indicador	Seguiment
Fomentar debats entorn el paisatge cultural i la petjada humana en el territori		Exposicions temporals altres projectes, esdeveniments i jornades.	<p>4 exposicions temporals: (Generació [RE], Paisatge Viladot, itinerància expo Plàstic, Pedra i plàstic) // visitants totals: 9.482</p> <p>L'any 2022 s'han realitzat i s'han acollit moltes més jornades i activitats que els inicialment planificats: Diagnòstic Escola Paisatge, Visions 5.1, <i>Aulas Rurales</i>, Pobles Vius i Actius de la Diputació, Jornada Anual del PNIN, Estratègia <i>Leader</i> del Camp.</p>	Assolit

Objectius i fites ambientals

Objectiu	Vincle amb els ODS	Accions	Indicador	Seguiment
<p>Promoure el consum de proximitat i responsable posant en valor el projecte que hi ha al darrere.</p>	 <p>12 CONSUM I PRODUCCIÓ RESPONSABLES</p>	<p>Incloure a la botiga productes ecològics i de proximitat i posar en valor els projectes que hi ha darrere de cada producte.</p> <p>Continuar formant part del Pla Ajuntament de l'Espluga impuls al comerç local.</p>	<p>La remodelació de la botiga ha posat en valor amb la informació de l'artesà, els productes de cistelleria i vidre. A més s'ha introduït una artesana nova que fa ceràmica. D'altra banda, els productes que se serveixen en les activitats del Museu (esmorzars, berenars) són sempre de proximitat.</p>	<p>Assolit</p>

Objectius i fites ambientals

Objectiu	Vincle amb els ODS	Accions	Indicador	Seguiment
<p>Promoure la cultura de la col·laboració i el desenvolupament de sinergies orientades a potenciar la cultura i la seva vinculació a la sostenibilitat</p>	 <p>17 ALIANÇA PELS OBJECTIUS</p>	<p>Projectes coproduïts amb entitats del territori en línia amb la nostra missió i visió</p> <p>Projectes coproduïts amb Barcelona</p>	<p>Tots els projectes planificats en coproducció s'han realitzat, tot i que molts d'ells no han finalitzat i ho faran l'any vinent.</p> <p>Cada cop es treballa més coordinadament amb l'equip de la fundació a Barcelona. Aquest any cal mencionar el Mutare Territori a Verdú, no gaire lluny de l'Espluga, i la preparació del VulnerArts a Tarragona.</p>	<p>Assolit</p>

Objectius i fites ambientals

Objectiu	Vincle amb els ODS	Accions	Indicador	Seguiment
Sensibilitzar i educar en agricultura ecològica		Tallers a l'hort i jardí	<p>Aquest 2022 s'ha seguit el manteniment de l'hort amb l'Aresta i la col·laboració amb Els Corremarges pel Jardí etnobotànic (nombre de varietats autòctones plantades: 49). A més dintre de les activitats educatives que es fan al Museu: 102 s'han fet a l'hort.</p> <p>D'altra banda, l'agricultura agroecològica ha estat una de les activitats que s'ha mostrat als JMS, com a sortida laboral.</p>	Assolit

Objectius i fites ambientals

Objectiu	Vincle amb els ODS	Accions	Indicador	Seguiment
Innovació cultura i sostenibilitat	 	<p>Fomentar la col·laboració amb els membres de la xarxa de museus de Tarragona</p> <p>Posada en marxa projecte dones</p> <p>Lab migrants sols 2ª edició</p>	<p>Projecte sala reserva - implementació política adquisicions i sistema REORG.</p> <p>Posat en marxa el 2021, s'ha desenvolupat durant tot el 2022. Es crearà l'Expo el 2023.</p> <p>S'ha realitzat el projecte pilot amb un grup del Centre de Santa Coloma.</p>	<p>Assolit</p>

Indicadors i comportament ambiental

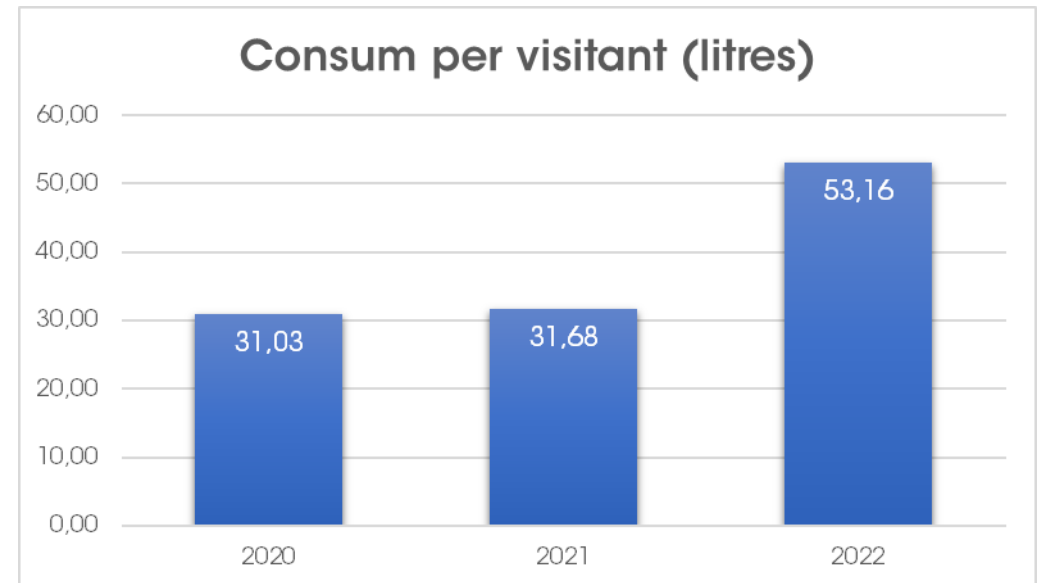
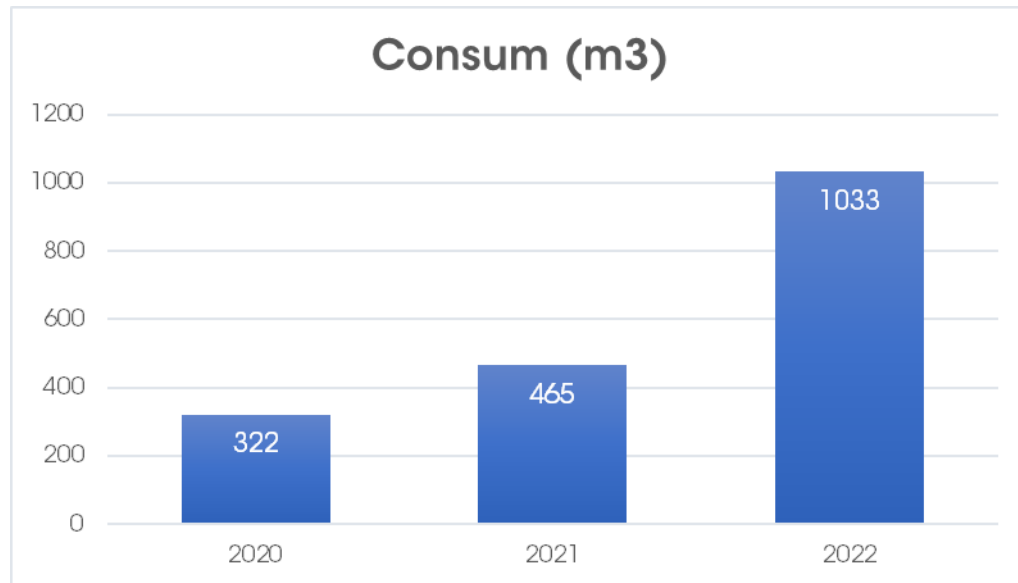
A continuació, us presentem els resultats de la nostra gestió ambiental amb els corresponents indicadors. Cal tenir en compte que, tractant-se d'una activitat cultural, el denominador que utilitzem és el nombre de visitants, ja que són més representatius de la nostra realitat i ens permeten donar informació de més qualitat sobre l'evolució del nostre comportament ambiental. En alguns casos, el denominador és el nombre de treballadors (12, aquest 2022).

Per al càlcul dels indicadors s'han utilitzat diferents dades de referència, segons el que s'adeqüi més a l'impacte ambiental en cada cas.

El nombre de visitants del Museu va ser de 18.433 l'any 2019; de 10.374 l'any 2020, de 14.680 l'any 2021 i de 19.431 l'any 2022.

Consum d'aigua

L'activitat del Museu implica, inevitablement, un consum elevat d'aigua que s'utilitza bàsicament per als sanitaris, per al reg (gota a gota) de l'hort i jardí etnobotànic i per a la neteja. L'MVR està connectat a la xarxa municipal i, a part d'aquesta font d'aigua, també fa servir aigua subterrània. L'origen d'aquesta aigua que passa pel sòl del Museu és l'excés d'aigua que brolla de les Disset Fonts, que es troben a prop de la Font Major de l'Espluga de Francolí. El Museu disposa d'una coberta enjardinada que, a part d'aïllar tèrmicament l'edifici annex, també permet, en cas de pluviometria extrema, canalitzar l'aigua a un dipòsit i, eventualment, fer-la servir per al reg. A causa de l'actual règim de pluges, gairebé no hi ha captació. De fet, aquest 2022 la sequera ha estat tan severa que gran part de l'aigua de reg ha estat provinent de xarxa. Això ha provocat un augment de consum d'aigua, respecte el 2021. Cal mencionar també que l'augment ha estat degut a l'increment de visites i que degut a les restriccions que hi ha hagut s'han produït dues fuites d'aigua.

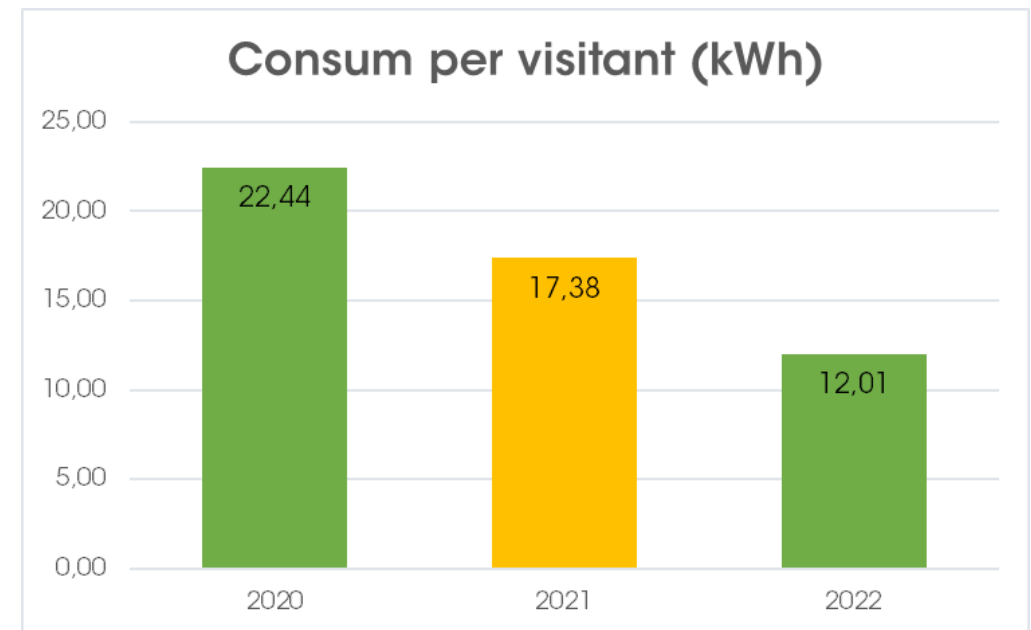
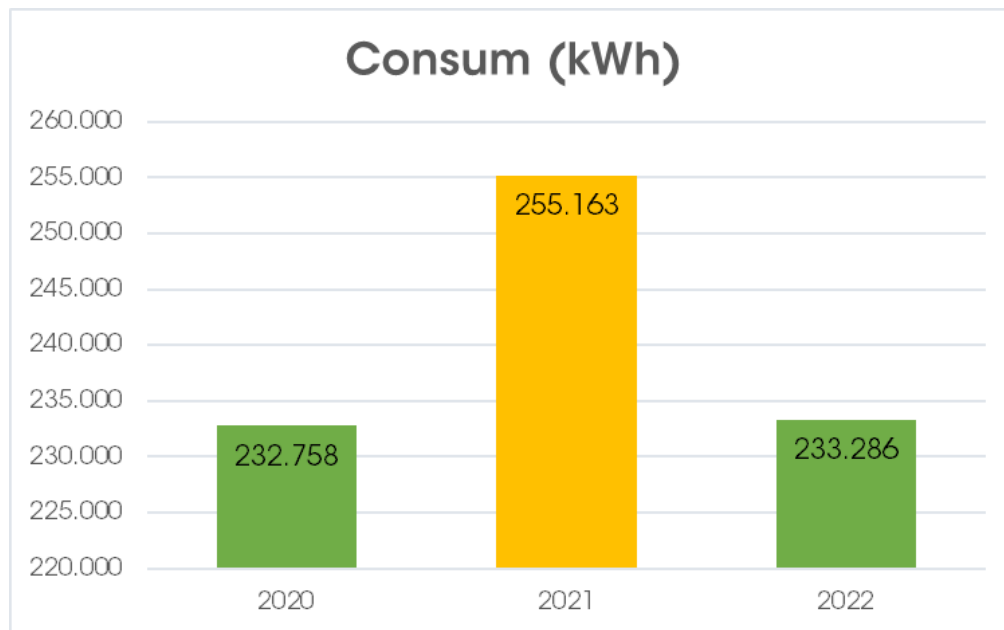

! Les dades d'aquests gràfics corresponen al consum de la xarxa ja que no es disposa de dades del consum d'aigua subterrània. Donada la situació d'emergència sanitària, les dades del consum d'aigua del 2020 s'han d'entendre com a no representatives ja que el nombre de visitants que va rebre el Museu va ser molt inferior a l'habitual i el consum d'aigua està directament relacionat amb el subministrament d'aigua als usuaris. El quart trimestre de 2022 també es calcula per estimació i s'actualitzarà amb la dada real en la següent declaració ambiental. // Visitants MVR: 10.374 (2020); 14.680 (2021); 19.431 (2022) // 1 litre = 0,001 m³. // Font dades: Factures de consum d'aigua.

Consum d'electricitat provinent de la xarxa

El consum d'energia elèctrica és un dels altres indicadors importants atesa la grandària de l'equipament. El consum elèctric prové de la il·luminació (sales d'exposicions, oficines, zones comunes...) i del sistema de climatització. Atès que el consum d'electricitat prové de l'activitat que es genera al museu, aquesta s'ha calculat en funció del nombre de visitants.

El Museu només consumeix energia elèctrica per al funcionament de les seves instal·lacions. Des del 2009, disposa d'un sistema de geotèrmia per a l'edifici nou, amb 20 tubs de 120 m de profunditat, els compressors dels quals s'ha estimat* que consumeixen 37.000 kWh a l'any, generant anualment 170.000 kWh de potència tèrmica, amb un rendiment mitjà de 4.5 (COP i EER de les fitxes tècniques dels equips). Des del març del 2021, que s'instal·là un analitzador de consums, tenim la mesura exacta del consum de la geotèrmia. L'any 2020, l'energia elèctrica es va contractar a una comercialitzadora que proveeix energia de fonts 100% renovables. Tanmateix aquest 2021, i sense avisar els seus clients, la comercialitzadora ha passat a utilitzar fonts no renovables. Aquest 2022, s'ha tornat a una distribuïdora que garanteix el 100% de la seva energia de fonts renovables. D'altra banda, les plaques fotovoltaïques de l'edifici nou han funcionat durant tot l'any, raó principal per la qual s'ha reduït el consum d'electricitat provinent de xarxa.

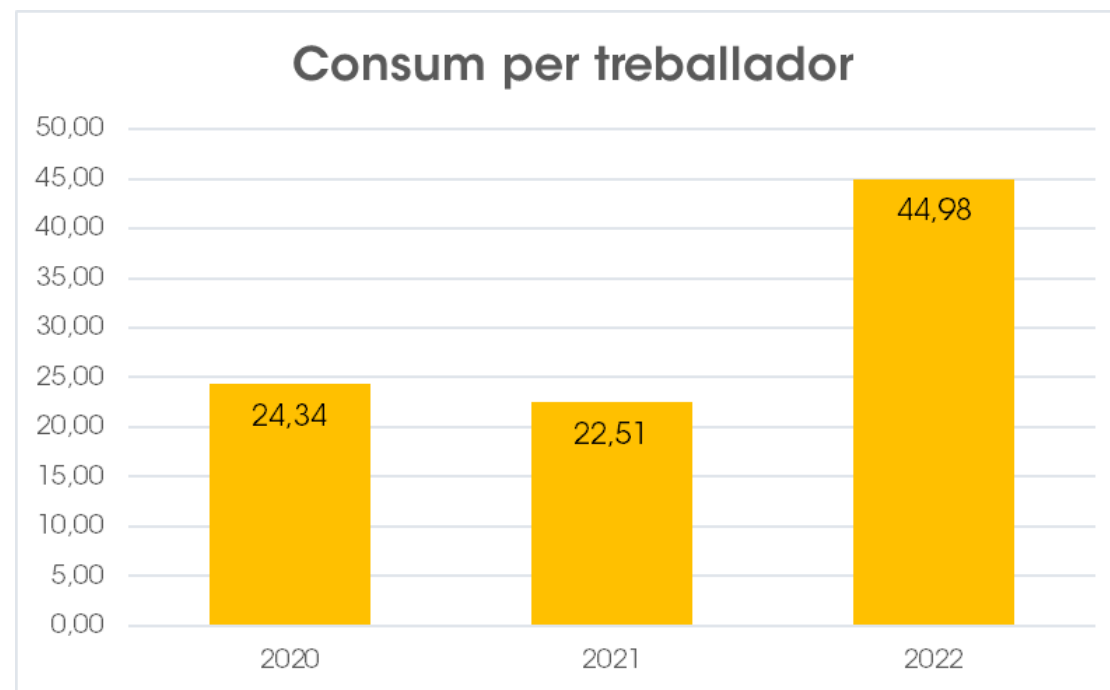
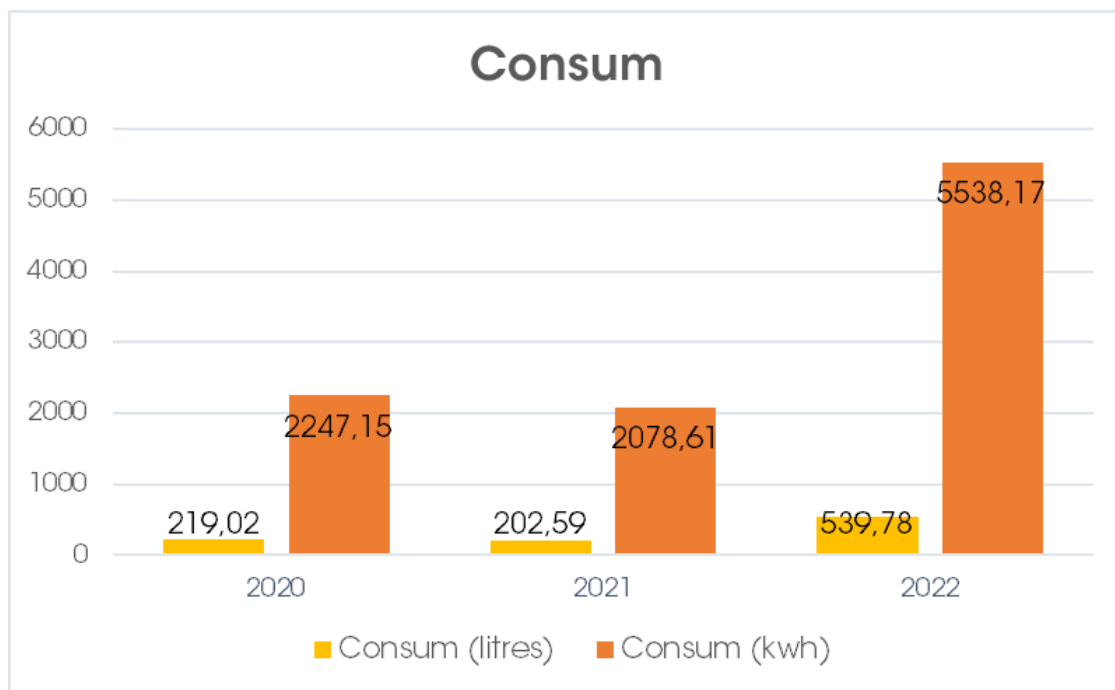
Visitants MVR: 10.374 (2020); 14.680 (2021); 19.431 (2022). // Font dades: Factures de consum d'electricitat. // En verd: Energia elèctrica 100 % renovable. // *Estimació feta a partir de les hores de funcionament dels compressors pel 2020.

Consum de dièsel

El consum de dièsel prové únicament de la utilització del cotxe d'empresa i dels quilòmetres que es realitzen. L'any 2022 ha augmentat significativament el consum de dièsel. Les dues raons que l'han causat són: la compra d'un cotxe nou que ha fet més fàcil i fiable el seu ús, i l'augment de l'activitat del museu que ha augmentat els viatges a Barcelona i a la seu de col·laboradors.

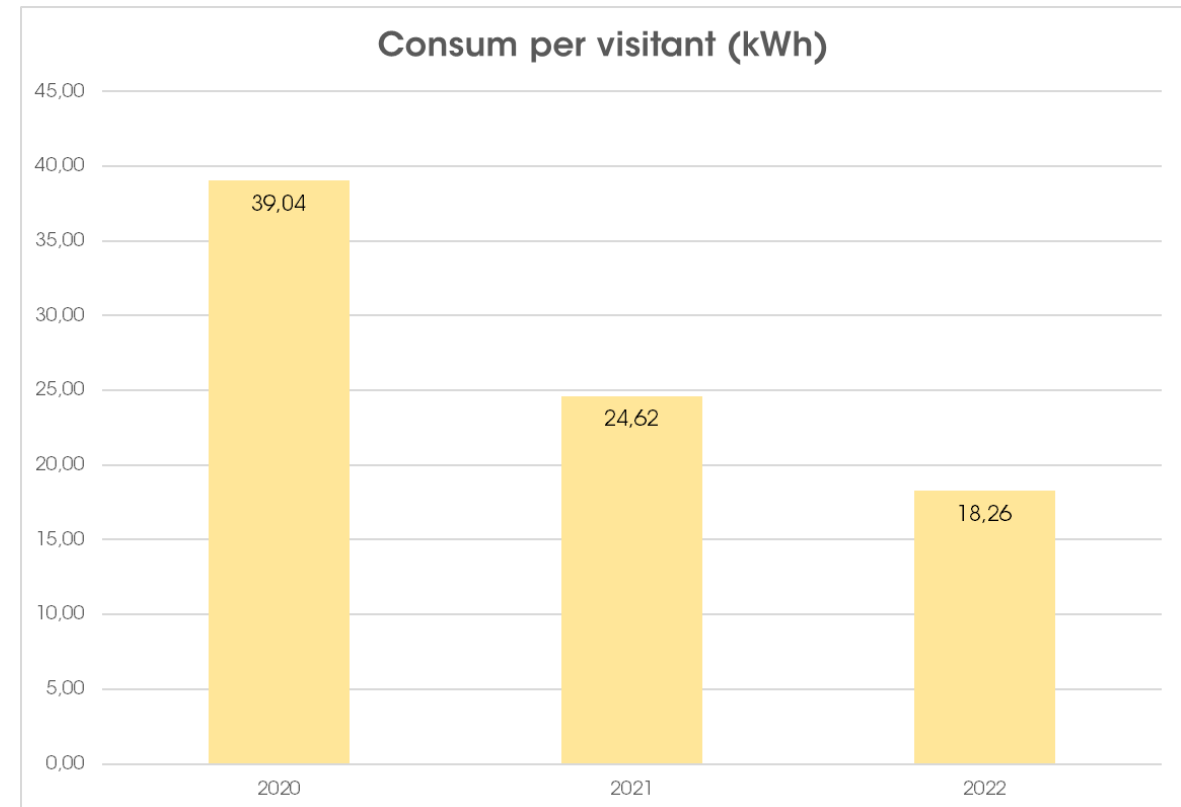
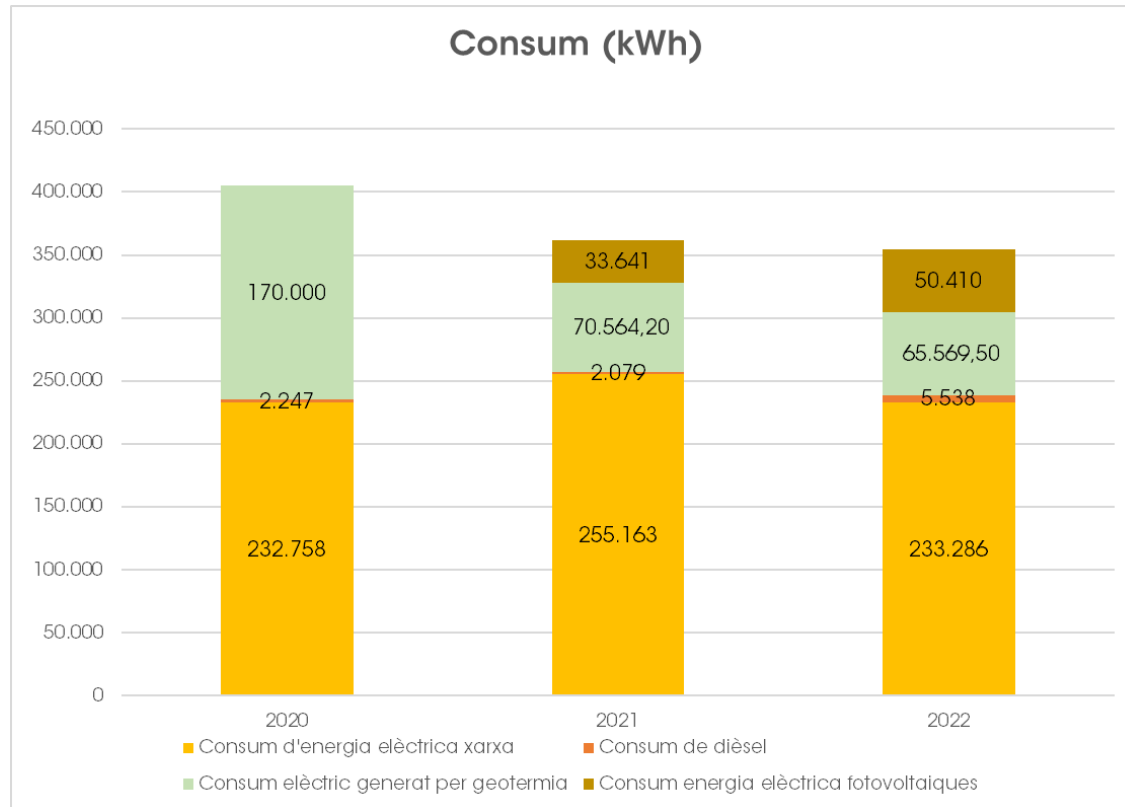
En aquest cas, s'ha utilitzat el nombre de treballadors (12, el 2022) com a denominador.

La font de les dades són els tiquets de la benzinera.

Consum directe total d'energia

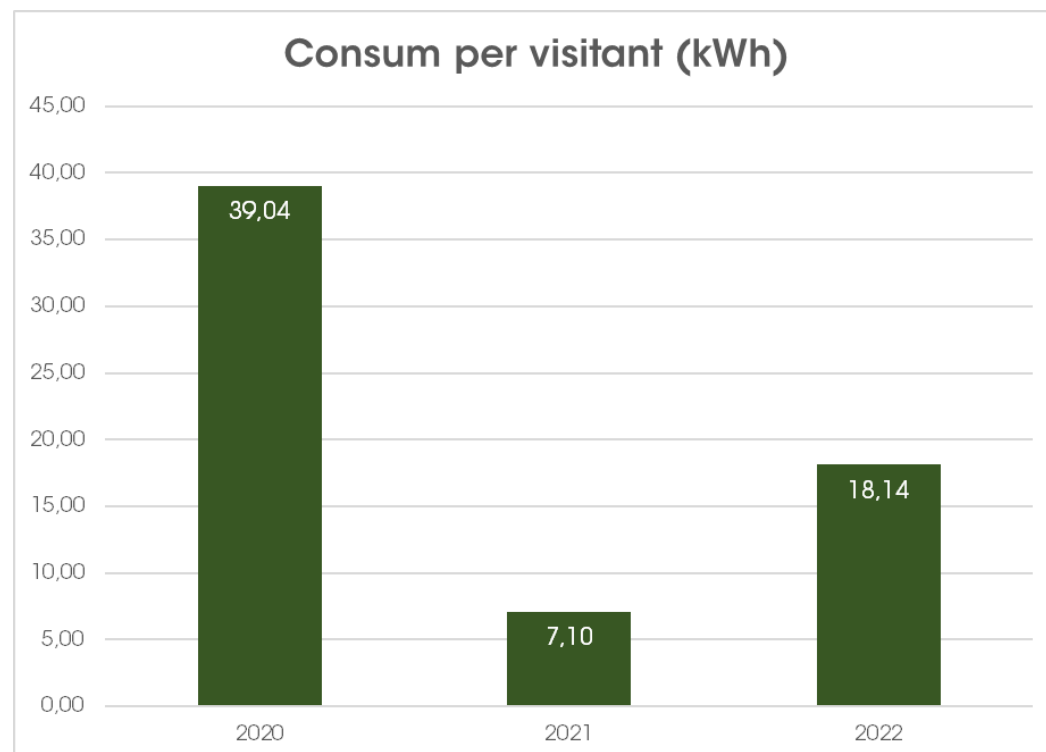
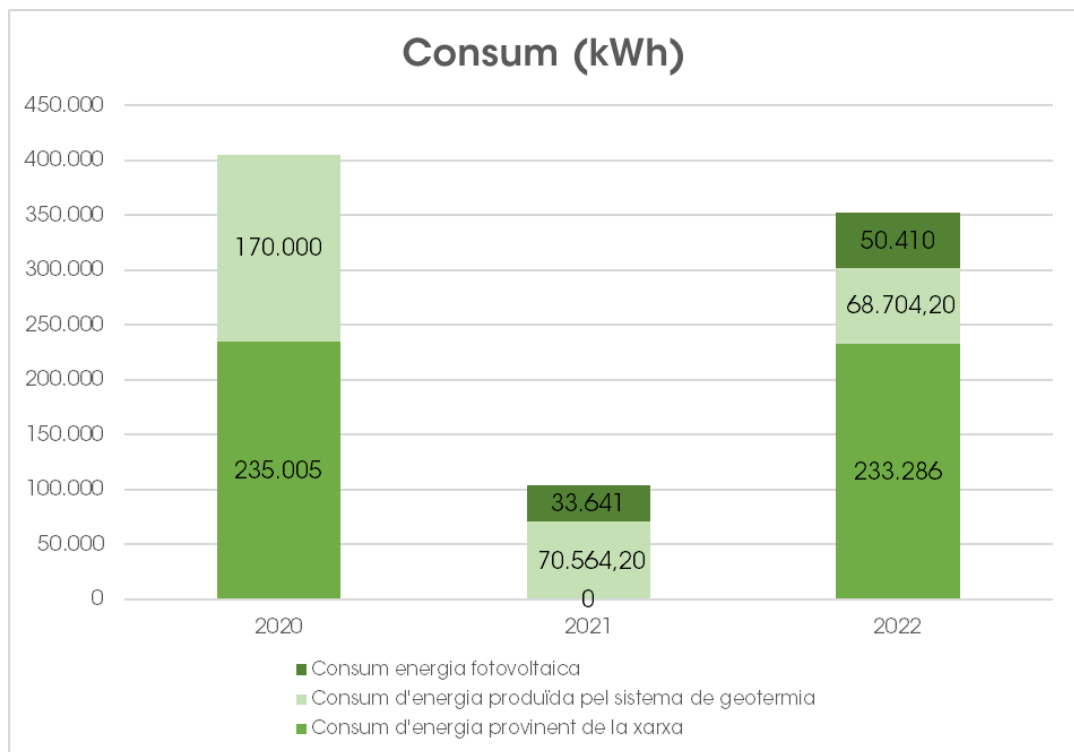
Suma del consum d'energia elèctrica de xarxa, de l'energia elèctrica produïda per les plaques fotovoltaïques de l'edifici nou (en funcionament des del maig del 2021), de l'energia tèrmica generada per la geotèrmia i del consum de dièsel del vehicle d'empresa.

Les dades del consum de la geotèrmia el 2021 són reals (s'ha instal·lat un comptador), en front les del 2019 i 2020 que eren una estimació // Visitants MVR: 10.374 (2020); 14.680 (2021); 19.431 (2022).

Consum total d'energia renovable

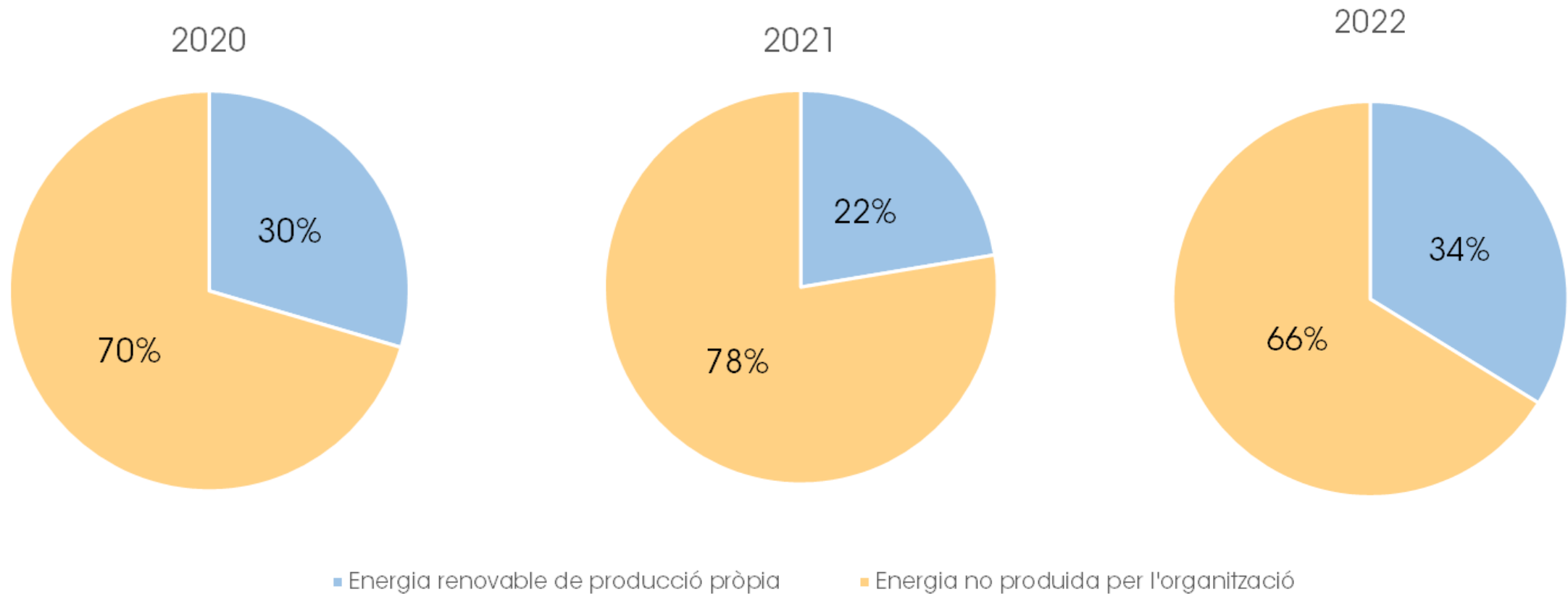
Quantitat anual d'energia consumida pel Museu de la Vida Rural generada a partir de fonts d'energia renovables. Des del 2009 que es té en funcionament un sistema de geotèrmia. Des del 2020 l'energia que prové de la xarxa també és renovable. El 2021 l'energia provinent de la xarxa no és renovable, tanmateix, sí que ho és el consum de l'energia generada per les plaques fotovoltaïques de l'edifici nou. Finalment aquest 2022 totes les fonts d'energia del museu són renovables: xarxa, geotèrmia i plaques fotovoltaïques.

Visitants MVR: 10.374 (2020); 14.680 (2021); 19.431 (2022).

Percentatge de producció pròpia d'energia renovable respecte el consum total

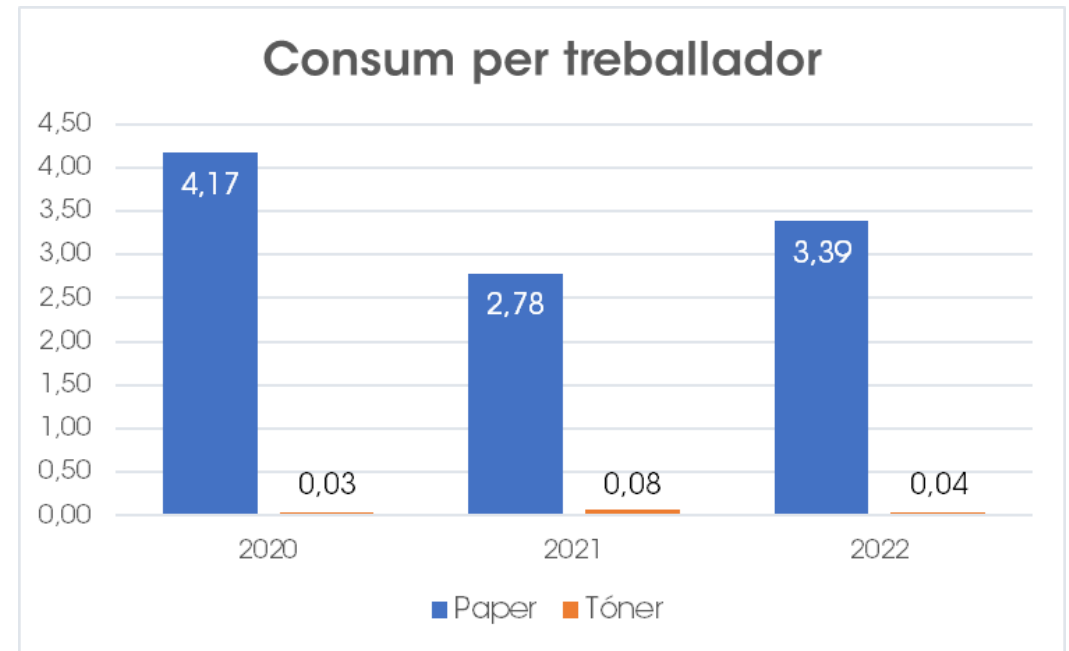
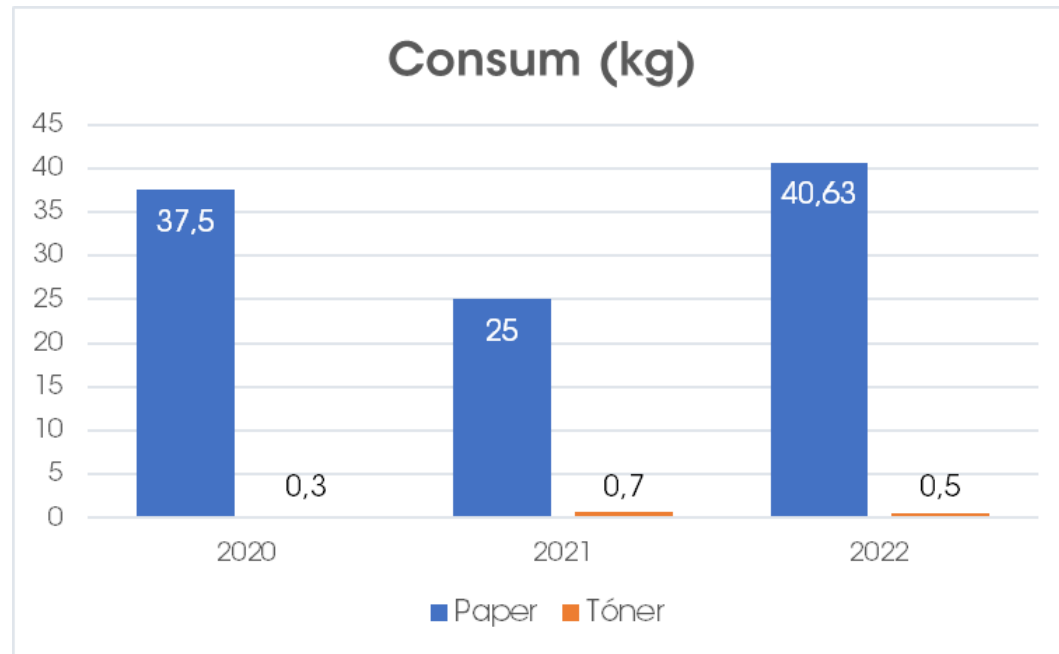
Percentatge del consum total d'energia que ha estat produïda pel Museu de la Vida Rural a partir de fonts renovables (geotèrmia i fotovoltaica). El fet que s'hagi reduït notablement el percentatge d'energia de producció pròpia al 2021 és degut al fet que es va instal·lar un comptador per mesurar l'energia produïda per la geotèrmia, i la dada presentada és real, mentre que la de l'any 2020 era una estimació a partir dels paràmetres teòrics de la instal·lació.

Consum de paper i tòner

El consum de paper i tòner prové de les tasques d'oficina i gestió documental per part dels 12 treballadors del Museu. A les nostres instal·lacions fem servir paper reciclat i amb etiqueta ecològica. Aquest 2022 el consum de paper ha augmentat degut a l'augment de l'activitat.

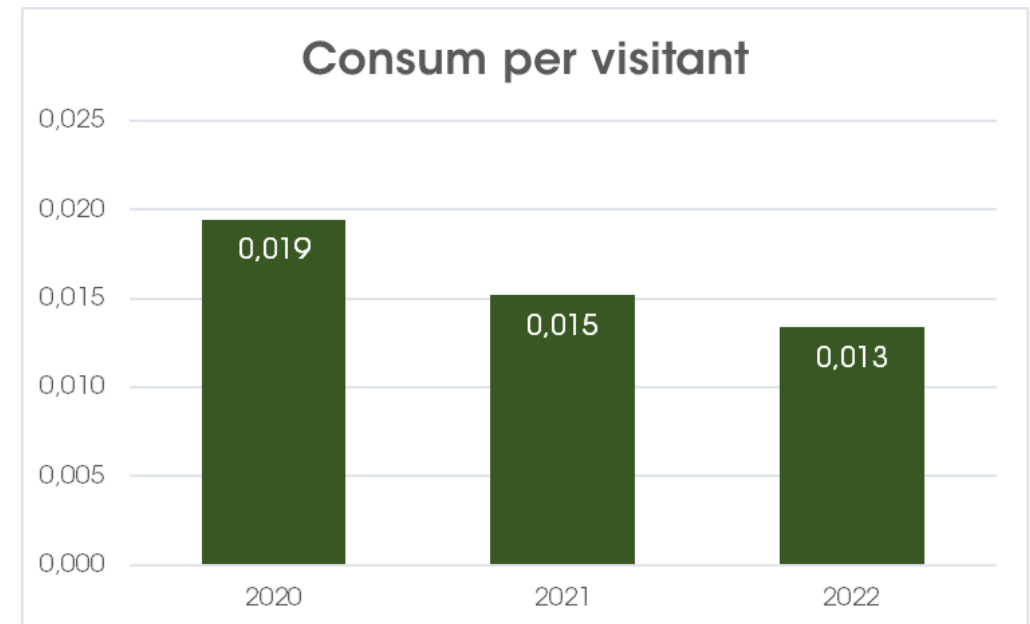
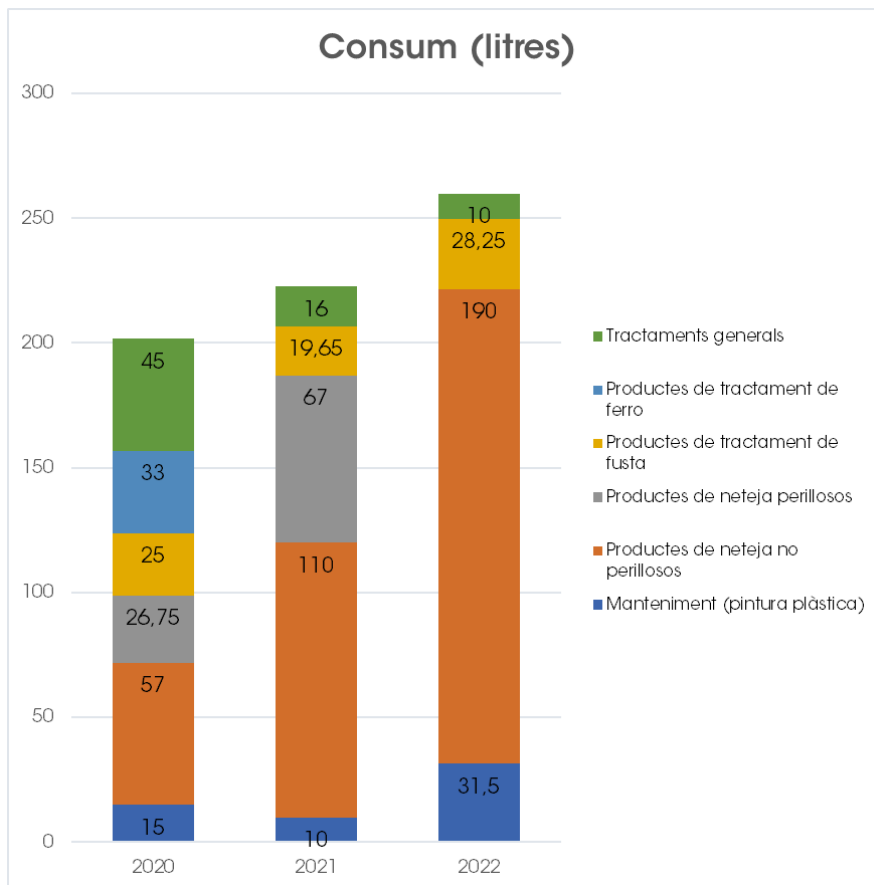
La font de les dades són les factures de compra.

El pes dels paquets es calcula de la següent forma: 15 paquets de 500 fulls de mida A4 amb un pes de 2,5 kg per paquet.

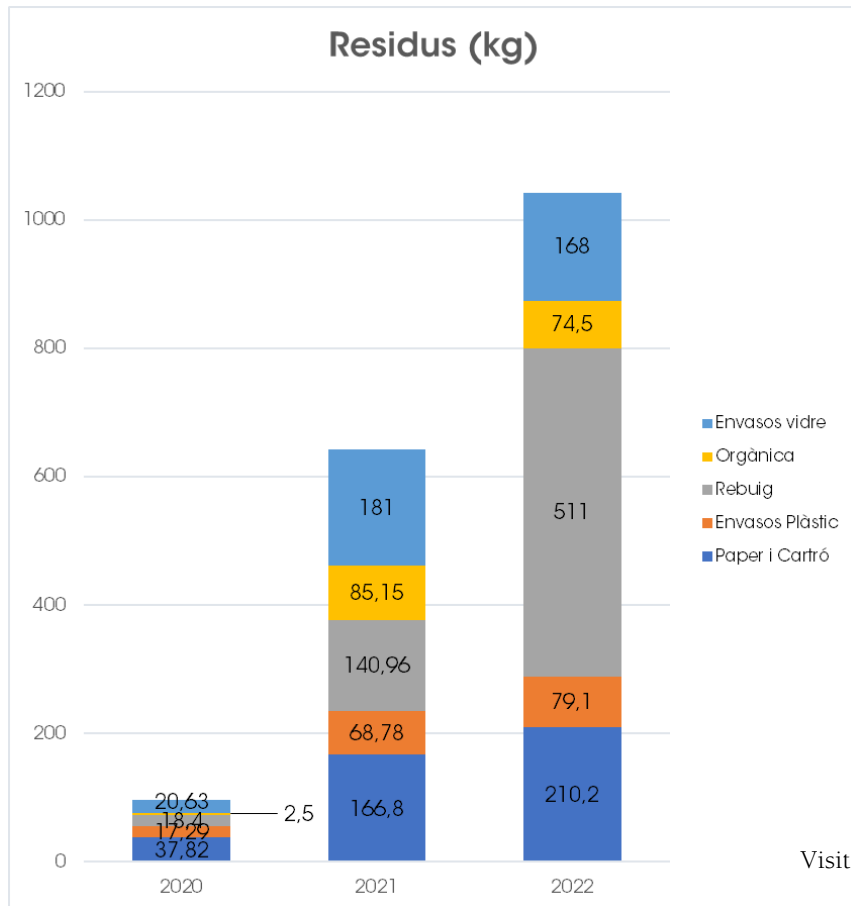
Consum de productes químics per a feines de restauració, neteja i manteniment

A l'MVR es consumeixen productes químics per a tasques de conservació de la col·lecció, per a tasques de neteja i de manteniment general de les instal·lacions que poden tenir impacte ambiental. Aquest 2022 ha augmentat el consum absolut de productes químics, degut a l'augment d'activitat del museu.

Visitants MVR 10.374 (2020); 14.680 (2021); 19.431 (2022). // Font dades: Estimació en base a les informacions proporcionades pel personal de restauració, manteniment i neteja (2020), confirmat per albarans quan ha estat possible

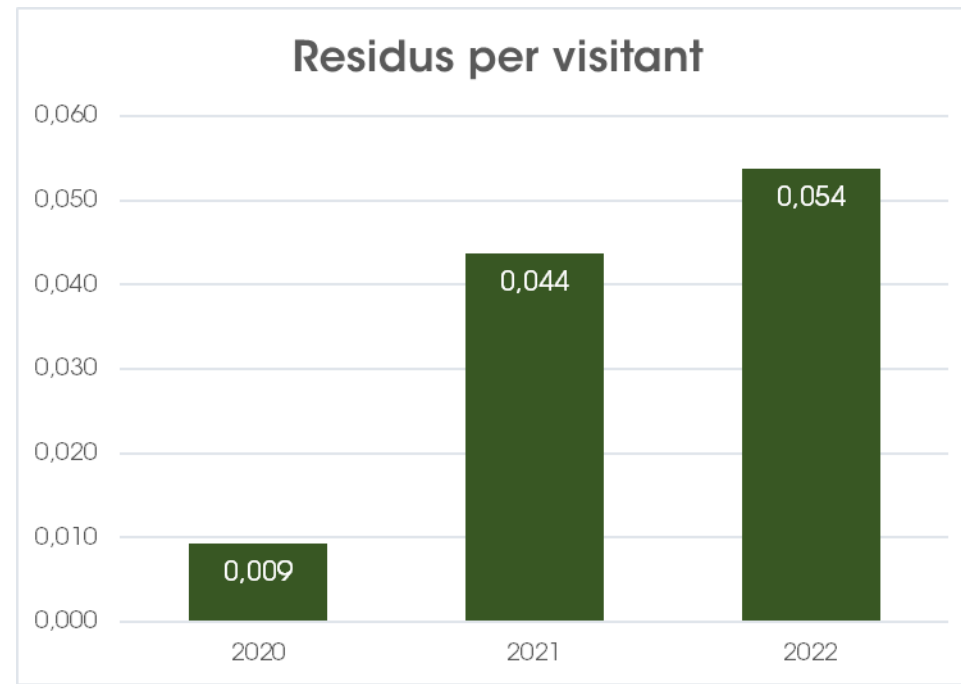
Residus no perillosos

A l'MVR es generen residus a les oficines, en les activitats relacionades amb les exposicions, amb la neteja i el manteniment i també per part de les persones usuàries durant la visita al museu o de les activitats. Els residus de matèria orgànica es dipositen al compostador de l'hort ecològic per fer-ne compost.

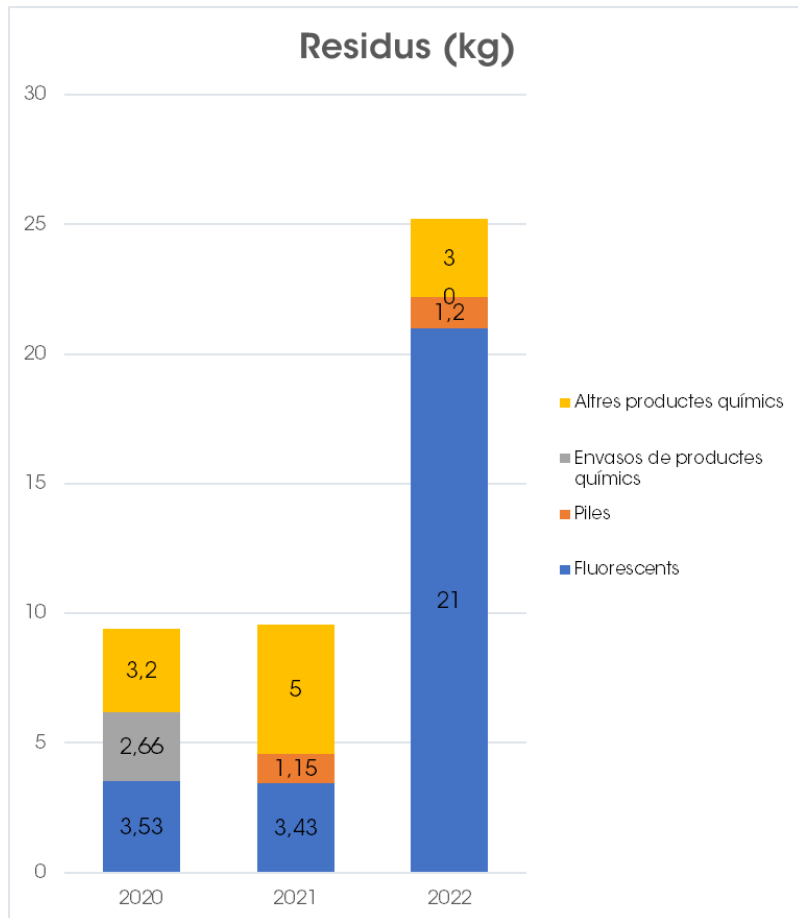
La majoria dels nostres residus es gestionen mitjançant la recollida "porta a porta" del servei municipal, altres residus es porten a la deixalleria i, en casos específics, es gestionen mitjançant gestors autoritzats.

Aquest 2022 ha augmentat considerablement la quantitat de rebuig degut a elements pesats de ferralla i fusta que s'han llençat amb el projecte de reorganització de la sala de reserva.

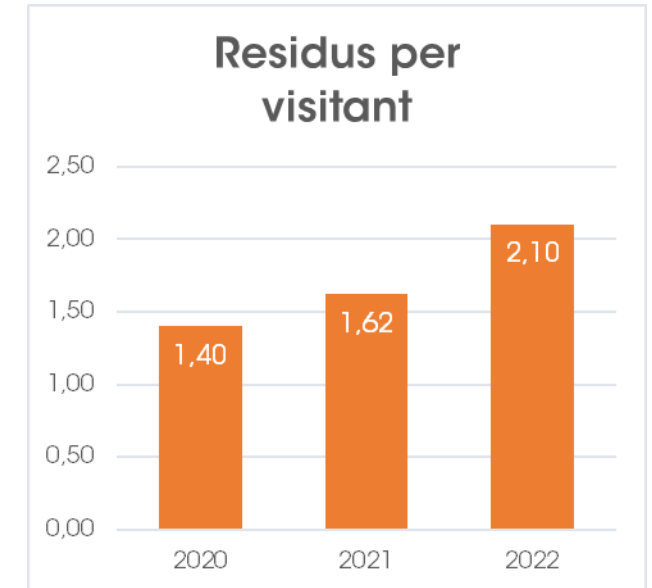
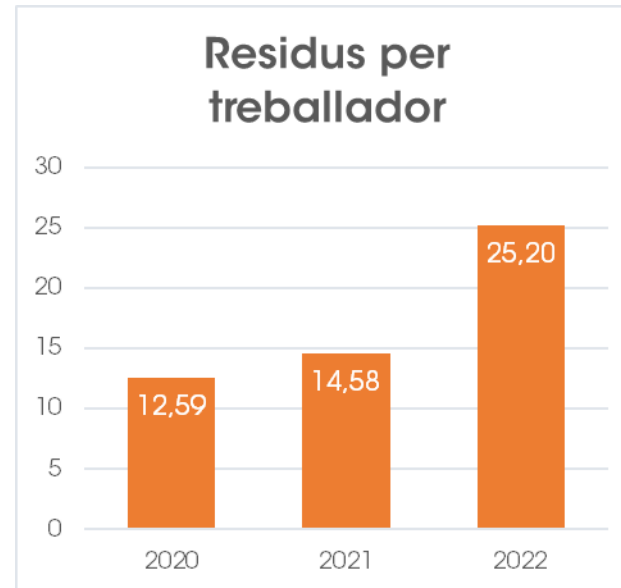
Visitants MVR: 10.374 (2020); 14.680 (2021); 19.431 (2022). // Font dades: Registre de seguiment de residus, *check list* de residus.
// Des del mes de setembre de 2020 es realitza el reciclatge dels residus orgànics mitjançant l'autocompostatge.

Residus perillosos

Els residus perillosos es generen, bàsicament, en les activitats de manteniment i els més habituals són els que es troben descrits en la següent taula.

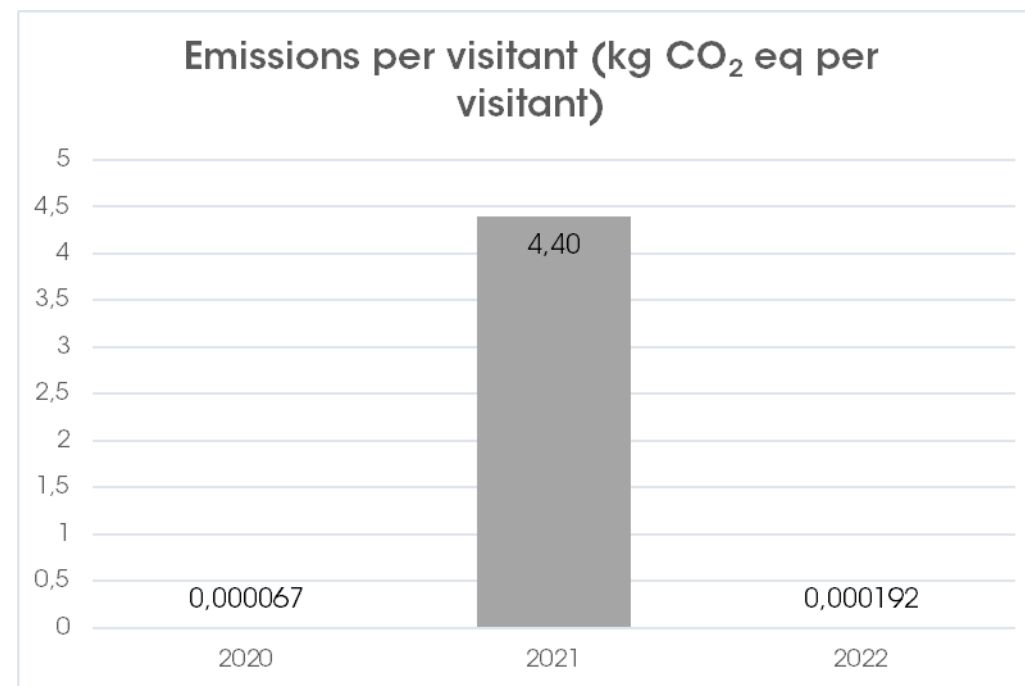
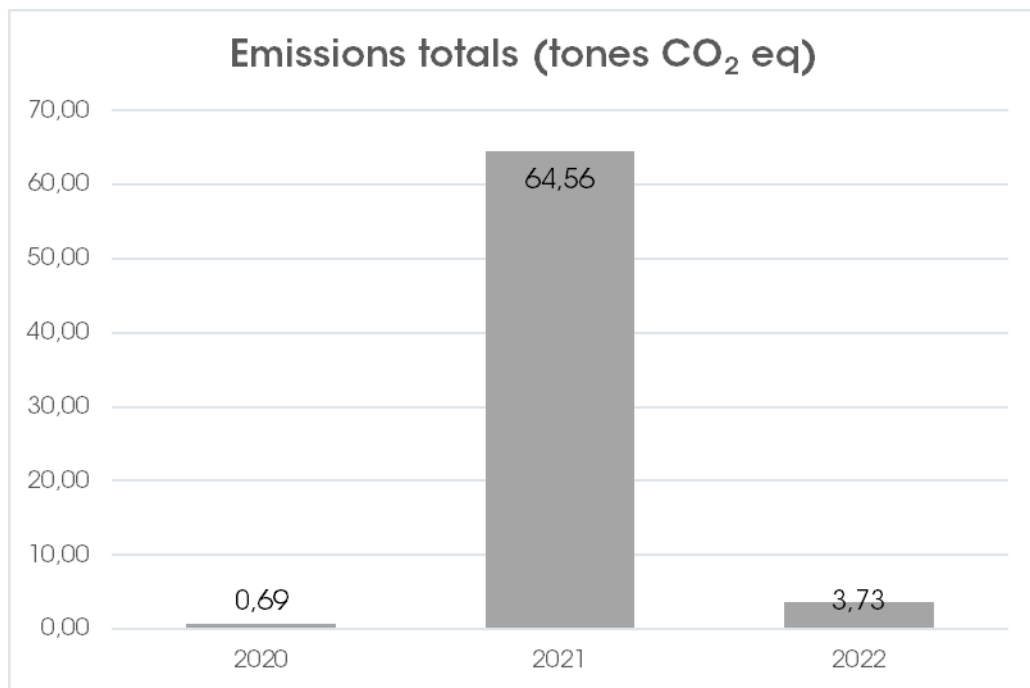
Aquest 2022 ha augmentat considerablement la quantitat de fluorescents que s'han llençat degut a la renovació de la instal·lació elèctrica de la sala de reserva.

*RAEEs: Residus d'Aparells Elèctrics i Elèctronics. // Visitants MVR: 10.374 (2020); 14.680 (2021), 19.431 (2022). // 12 treballadors // Font dades: Registre de seguiment de residus, *check list* de residus i albarans.

Emissions amb efecte d'hivernacle

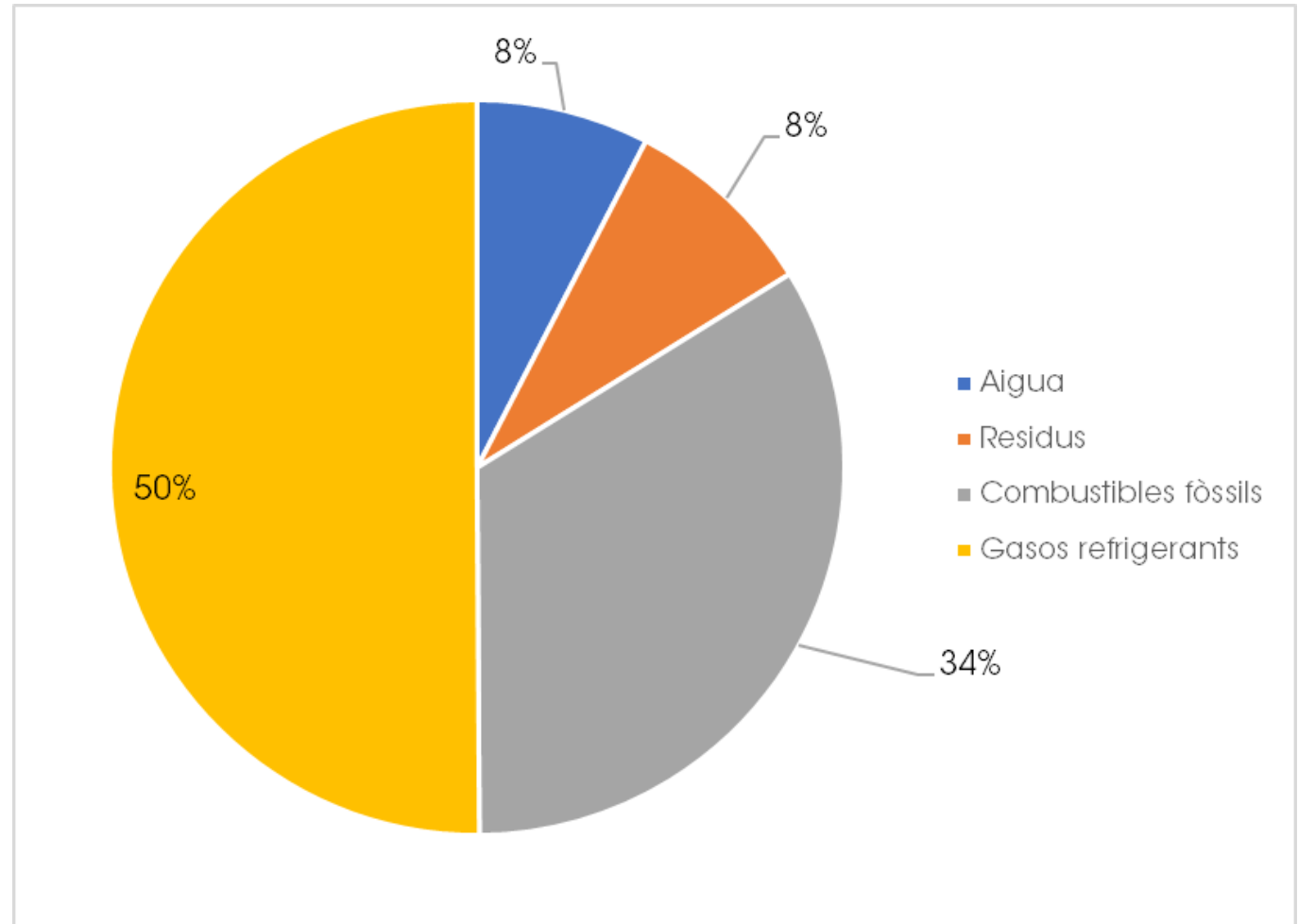
Càlculs realitzats amb la Calculadora de la Oficina catalana del canvi climàtic 2021 (versió 2022). Les dades d'emissions de CO₂ eq. de 2020 i 2021 tenen en compte el consum d'aigua, de dièsel i les provocades per la generació de residus. L'any 2020 el Museu contracta una empresa de subministrament elèctric que garanteix que l'energia és 100% verda i, per tant, la contribució a les emissions és 0. L'electricitat representava fins en aquest moment la contribució més alta en el total d'emissions. Amb aquesta acció de millora, el valor de les emissions baixa dràsticament respecte els anys anteriors. Tanmateix, l'any 2021, i sense avisar els seus clients, la companyia elèctrica ha canviat les seves fonts d'energia a no renovable, i la nostra contribució a les emissions de CO₂ ha pujat. Aquest 2022, s'ha tornat a contractar una companyia elèctrica de fonts renovables, amb la qual cosa hem tornat als nivells d'emissions del 2020, lleugerament per sobre, degut que s'ha espantat un aire condicionat, que ha provocat una fuga de gasos refrigerants.

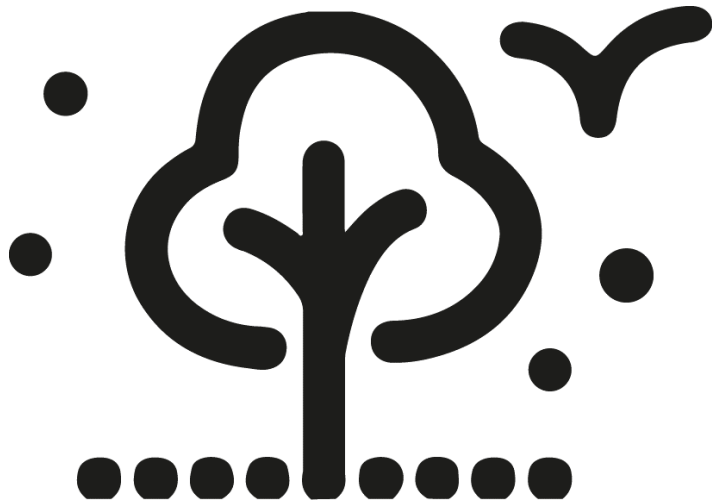
No es comunica l'indicador d'emissions anuals totals d'aire perquè no es generen com a resultat de l'activitat del Museu. // Visitants MVR: 10.374 (2020); 14.680 (2021), 19.431 (2022). // 1 tona = 1.000 kg// Per al càlcul d'emissions de l'energia elèctrica consumida l'any 2021, es fa servir el Mix Elèctric Espanyol.

Emissions amb efecte d'hivernacle

Gràfic de fonts d'emissions de CO₂ de l'any 2022. Com s'explicava en l'apartat anterior, el 2022 s'ha realitzat la reparació i recàrregues de gas d'un aparell d'aire condicionat, que ha provocat emissions fugitives de gasos refrigerants. Aquesta recàrrega a correspost a 1,05 kg de gas R410A.

Biodiversitat

La superfície segellada del Museu de la Vida Rural és de 3.855 m².

La superfície total ocupada és de 7.590 m² comptant els tres edificis que conformen el Museu: edifici antic, edifici nou i edifici annex; l'hort i el jardí etnobotànic, l'aparcament i la sala de reserva. Aquestes dades s'han mantingut estables des del 2012, any en què es va finalitzar la darrera ampliació, tanmateix aquest 2022 s'ha revisat la superfície, i s'han inclòs espais omesos.

A més, les instal·lacions del museu disposen d'uns 1.200 m² destinats a espais gestionats orientats a la natura entre els que destaquen l'hort ecològic i el jardí etnobotànic. Les tècniques de gestió d'aquests espais afavoreixen la presència de biodiversitat.

Per altra banda, també comptem amb una coberta verda de 400 m².

Els metres quadrats per visitant aquest 2022 han estat de 0,20 m²/visitant.

Requisits legals

Com a Museu de la Vida Rural de la Fundació Carulla declarem que estem complint la legislació vigent pel que fa referència a les principals disposicions jurídiques que marquen els requisits relacionats amb el medi ambient.

	<ul style="list-style-type: none"> • Respectar les prescripcions de la llicència concedida per l'Ajuntament, segons la Llei 3/2010 de Prevenció d'Incendis. • Legalitzar futurs projectes o modificacions que s'escaiguin. • Actualment totes les llicències d'activitat estan en tràmit d'actualització.
	<ul style="list-style-type: none"> • Disposar dels certificats de legalització de les instal·lacions i dur a terme les inspeccions periòdiques. • Mantenir en bon estat les instal·lacions i, en cas d'intervencions de millora i manteniment, assegurar que es fa per part d'empreses autoritzades. • Respectar les temperatures de referència establertes per la normativa. • Segons el Reial Decret 842/2002 del Reglament electrònic per a baixa tensió, i el Decret 363/2004 que regula el seu procediment administratiu.
	<ul style="list-style-type: none"> • Disposar dels dispositius de detecció i de contra incendi i fer les corresponents revisions i manteniments per part d'empreses autoritzades. • Disposar del Pla de seguretat, formar-nos periòdicament i fer un simulacre per saber respondre a les situacions d'emergència. • Segons el Reial Decret 513/2017 del Reglament d'instal·lacions de protecció contra incendis; i el Decret 35/1992 sobre el Pla de Seguretat de museus.
	<ul style="list-style-type: none"> • Estar donat d'alta com a productor de residus (P-93221.1). • Prevenir la generació de residus i assegurar una correcta segregació i gestió mitjançant el servei municipal o gestors autoritzats. • Segons la Llei 11/1997, de 24 d'abril, d'Envasos i Residus d'Envasos; el Decret Legislatiu 1/2009, de 21 de juliol, pel que s'aprova el text refós de la Llei reguladora dels residus; i el Decret 93/1999, de 6 d'abril, sobre procediment de gestió de residus. • També el Real Decret 553/2020 pel que es regula el trasllat de residus a l'interior del territori de l'Estat.
	<ul style="list-style-type: none"> • Estalviar aigua, pagar el corresponent cànon i no abocar a la xarxa de sanejament substàncies no admeses. • Surgència d'aigua que el Museu utilitza pel reg de l'hort està inscrita en el Registre d'Aigües a la Secció B amb el número B-0018424. • Segons el Reial Decret 130/2003 dels criteris sanitaris de la qualitat de l'aigua de consum humà; Real Decreto 1/2001 de la Llei d'Aigües i Decret Legislatiu 3/2003 de la legislació en matèria d'aigües de Catalunya. • Llei 7/2022, de 8 d'abril, de residus i sòls contaminats per a una economia circular (evitar els plàstics d'un sol ús).
	<ul style="list-style-type: none"> • Fer el control i manteniment dels aparells de climatització per evitar pèrdues de gasos refrigerants. • Dur a terme el manteniment i la ITV del vehicle del museu. • Fer el manteniment i la desinfecció periòdica per prevenir el risc de legionel·la. • Reglament (UE)N o 517/2014 sobre gasos fluorats d'efecte hivernacle; Reial Decret 2042/1994 que regula la inspecció tècnica dels vehicles; Decret 352/2004 sobre les condicions higiènicosanitàries per a la prevenció i control de la legionel·losis. • Reial Decret llei 14/2022, d'1 d'agost, de mesures de sostenibilitat econòmica en l'àmbit del transport, en matèria de beques i ajudes a l'estudi, així com de mesures d'estalvi, eficiència energètica i de reducció de la dependència energètica del gas natural.
	<ul style="list-style-type: none"> • Fer una correcta gestió dels productes químics i disposar de les corresponents fitxes de seguretat. • Segons el Reglament (CE) n°. 1907/2006 del Parlament Europeu i del Consell (Reglament REACH).

Els objectius per al 2023

Objectius	Accions
Reduir l'impacte ambiental del funcionament del museu	<p>Substitució gradual dels focus de llum menys eficients. Reduir consums superflus a l'oficina. Connexió i posta en funcionament de plaques fotovoltaiques sala reserva. Fer controls trimestrals dels desplaçaments en cotxe. Fer servir i actualitzar el Llistat de criteris ambientals en la compra. Reducció de l'impacte ambiental en es decisions preses en exposicions i activitats. Enviar a tots els proveïdors habituals una comunicació per a la seva sensibilització ambiental. Posar bosses de paper i un cartell als esdeveniments perquè els assistents s'enduguin el que sobra. Retirar gots d'un sol ús de la guingueta per l'ús intern. Reaprofitar els materials que es generin en les tasques de manteniment del museu i REORG Sala Reserva.</p>
Fomentar una nova cultura de l'aigua mitjançant la sensibilització	<p>Potenciar les activitats sobre l'ús de l'aigua que tenim en el catàleg. Promocionar la publicació <i>Fins la darrera gota</i> a les xarxes socials i a la botiga. Fulletó sobre el joc de la sostenibilitat a la font d'aigua.</p>
Millorar l'accés al museu per a tothom	<p>50% descompte escoles alta complexitat en una activitat anual. Acollir alumnes dels grups d'adaptació curricular. Implementar Pla d'Accessibilitat amb l'assessorament de la Xarxa de Museus de Tarragona Adaptar la proposta educativa per a JMS Campanya grups apropa cultura. Acollir la Jornada Apropa Cultura XMT.</p>
Educar Culturalment per la Sostenibilitat (ECpS)	<p>Posar una pantalla a la recepció del Museu per mostrar dades de l'EMAS. Continuar realitzant exposicions temporals, grans esdeveniments enfocats a l'ECpS, executar el Projecte Escola del Paisatge, acollir jornades de tercers relacionades amb l'ECpS. Promocionar les activitats educatives a centres escolars i famílies, i els tallers de temporada al públic general. Posar en valor tots els projectes que hi ha darrere dels productes venuts (cartel·la o la pantalla de recepció). Potenciar la venda dels projectes i de la seva característica. Continuar formant part del Pla Ajuntament de l'Espluga impuls a comerç local.</p>
Generar Impacte territorial sostenible a través de la Col·laboració	<p>Seguir impulsant projectes i activitats coproduïdes amb entitats del territori o d'altres (Catalunya, estatal i Europa) en línia amb la nostra missió i visió. Fer dels projectes i activitats coproduïts amb equip fundació a Barcelona la nostra forma habitual de treballar.</p>
Activitats d'Innovació en Cultura i Sostenibilitat	<p>Posar en marxa el Cercador de la base de dades del Museu. Escola del Paisatge: Museu com a facilitador - Creació Grup Impulsor, iniciat amb un diagnòstic i línia de base per la mesura d'impacte. Formalitzar el projecte de residències artístiques al Museu. Pla Educatiu d'Entorn: Violències de gènere, a partir de l'exposició <i>Tros de dona</i>. Lab migrants sols: Adaptació a 1D per a traspàs a sector cultural i social. Presentació documental <i>Només Anada</i>.</p>

Validació de la Declaració Ambiental

Gemma Carbó Ribugent

Directora del Museu de la Vida Rural

Verificat el Sistema de Gestió ambiental segons el Reglament EMAS III (Reglament (CE) n° 1221/2009, Reglament (UE) 2017/1505; Reglament (CE) n° 2018/2026, i la norma UNE-EN ISO 14001:2015) i validada la present Declaració Ambiental per:

TÜV Rheinland Ibérica Inspection, Certification and Testing, S.A.

Verificador ambiental acreditat per ENAC amb el número: ES-V-0010. Habilitat per la Direcció General de Qualitat Ambiental de la Generalitat de Catalunya amb el número 004-V- EMAS-R

Verificació Inicial: Febrer 2021

Primer seguiment: Febrer 2022

Segon seguiment: Febrer 2023

Renovació: 2024

Registre EMAS ES-CAT- 000483 amb data d'inscripció 9/7/2021 vàlid fins 21/5/2024

MUSEU
VIDA RURAL
L'ESPLUGA DE FRANCOLÍ

FUNDACIÓ////**CARULLA**

Museu de la Vida Rural – Fundació Carulla

Ctra. de Montblanc, 35

43440 L'Espluga de Francolí

977 870 576

info@museuvidarural.cat

www.museuvidarural.cat